

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణాంతర్గతస్య ఆయోధ్యకొండస్య

సప్తవింశతితీర్థాక పారాయణశీర్షిక

మూడవ రోజు పారాయణ - 23.10.2021

స	త్యే	న	లో	కాన్	జ	య	తి	దీ	నాన్	దా	నే	న	రా	ఘ	వః
7	1	0	3	1	8	1	6	8	0	6	0	0	2	4	4

గు	రూన్	శు	శ్రూ	ష	యా	వీ	రో	ధ	ను	షా	యు	ధి	శా	త్ర	వాన్
3	2	5	2	6	1	4	2	9	0	6	1	9	5	2	4

లో - 1

పారాయణం చేయవలసిన సర్గలు : 03

సర్గల వరుస సంఖ్యలు

09 - 11 సర్గలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య

66 + 43 + 30 = 139 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్సృద్ధ్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్తవాణిజ్య, దేశరక్షణాదిరంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, వైదికధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, అక్షరలక్షాత్మక, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హోమపూర్వకం

సత్యేన లోకాన్ జయతి, దీనాన్ దానేన రాఘవః ।

గురూన్ శుశ్రూషయా వీరః, ధనుషా యుధి శాత్రవాన్ ॥

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గత, అయోధ్యాకాండపారాయణం, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ శిషుప్రార్థనె

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థనె

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।
రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థనె

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీశిషుచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే నవమస్కంధః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఏవముక్తా తు కైకేయీ క్రోధేన జ్వలితాననా ।

దీర్ఘముష్ణం వినిశ్చస్య మంథరామిదమబ్రవీత్ ॥ 9.1 ॥ (2 సార్లు)

అద్య రామమితః క్షిప్రం వనం ప్రస్థాపయామ్యహమ్ ।

యౌవరాజ్యే చ భరతం క్షిప్రమేవాభిషేచయే ॥ 9.2 ॥

ఇదం త్వదానీం సమ్ప్రశ్యే కేనోపాయేన మన్థరే ।

భరతః ప్రాప్నుయాద్రాజ్యం న తు రామః కథంశ్చన ॥ 9.3 ॥

ఏవముక్తా తయా దేవ్యా మన్థరా పాపదర్శినీ ।

రామార్థముపహింసన్తీ కైకేయీమిదమబ్రవీత్ ॥ 9.4 ॥

హన్తేదానీం ప్రవక్ష్యామి కైకేయీ శ్రూయతాం చ మే ।

యథా తే భరతో రాజ్యం పుత్రః ప్రాప్స్యతి కేవలమ్ ॥ 9.5 ॥

కిం న స్మరసి కైకేయీ స్మరన్తీ వా నిగూహసే ।

యదుచ్యమానమాత్మార్థం మత్తస్త్వం శ్రోతుమిచ్ఛసి ॥ 9.6 ॥

మయోచ్యమానం యది తే శ్రోతుం ఛన్దో విలాసిని! ।

శ్రూయతామభిధాస్యామి శ్రుత్వా చాపి విమృశ్యతామ్ ॥ 9.7 ॥

శ్రుత్వైవం వచనం తస్యాః మంథరాయాస్తుకైకేయీ ।

కించిదుత్థాయ శయనాత్ స్వాస్తీర్ణాదిదమబ్రవీత్ ॥ 9.8 ॥

కథయ త్వం మమోపాయం కేనోపాయేన మంథరే ।

భరతః ప్రాప్నుయాద్రాజ్యం న తు రామః కథంశ్చన ॥ 9.9 ॥

ఏవముక్తా తయా దేవ్యా మన్థరా పాపదర్శినీ ।

రామార్థముపహింసన్తీ కుబ్జా వచనమబ్రవీత్ ॥ 9.10 ॥

తవ దైవాసురే యుద్ధే సహ రాజర్షిభిః పతిః ।

అగచ్ఛత్వాముపాదాయ దేవరాజస్య సాహ్యకృత్ ॥ 9.11 ॥

దిశమాస్థాయ వై దేవి దక్షిణాం దణ్డకాన్ ప్రతి ।

వైజయంతమితి ఖ్యాతం పురం యత్ర తిమిధ్యజః ॥ 9.12 ॥

స శమ్బుర ఇతి ఖ్యాతః శతమాయో మహోసురః ।

దదౌ శక్రస్య సంగ్రామం దేవసంఘైరనిర్జితః ॥ 9.13 ॥

తస్మిన్ మహతి సంగ్రామే పురుషాన్ క్షతవిక్షతాన్ ।

రాత్రౌ ప్రసుప్తాన్ ఘ్నన్తి స్మ తరసాఽఽ సాద్య రాక్షసాః ॥ 9.14 ॥

తత్రాకరోన్మహద్భుద్ధం రాజా దశరథస్తదా ।

అసురైశ్చ మహాబాహుః శస్త్రైశ్చ శకలీకృతః ॥ 9.15 ॥

అపవాహ్య త్వయా దేవి సంగ్రామాన్నష్టచేతనః ।

తత్రాపి విక్షతశ్శస్త్రైః పతిస్తే రక్షితస్త్వయా ॥ 9.16 ॥

తుష్టేన తేన దత్తా తే ద్వా వరా శుభదర్శనే ॥ 9.17 ॥

స త్వయోక్తః పతిర్దేవి యదేచ్ఛేయం తదా వరా ।

గృహ్ణీయామితి తత్తేన తథేత్యుక్తం మహాత్మనా ॥ 9.18 ॥

అనభిజ్ఞా హ్యహం దేవి త్వయైవ కథితా పురా ।

కథైషా తవ తు స్నేహాత్ మనసా ధార్యతే మయా ॥ 9.19 ॥

రామాభిషేకసమ్భరాన్ నిగృహ్య వినివర్తయ ।

తౌ వరా యాచ భర్తారం భరతస్యాభిషేచనమ్ ।

ప్రవ్రాజనం తు రామస్య త్వం వర్షాణి చతుర్దశ ॥ 9.20 ॥

చతుర్దశ హి వర్షాణి రామే ప్రవ్రాజితే వనమ్ ।

ప్రజాభావగతస్నేహః స్థిరః పుత్రో భవిష్యతి ॥ 9.21 ॥

క్రోధాగారం ప్రవిశ్యాద్య క్రుద్ధేవాశ్చపతేస్సుతే ।

శేష్వానస్తర్హితాయాం త్వం భూమౌ మలినవాసినీ ॥ 9.22 ॥

మా స్మైనం ప్రత్యుదీక్షేథా మా చైనమభిభాషథాః ।

రుదన్తి చాపి తం దృష్ట్వా జగత్యాం శోకలాలసా ॥ 9.23 ॥

దయితా త్వం సదా భర్తుః అత్ర మే నాస్తి సంశయః ।

త్వత్కృతే స మహారాజః విశేదపి హుతాశనమ్ ॥ 9.24 ॥

న త్వాం క్రోధయితుం శక్తః న క్రృద్ధాం ప్రత్యుదీక్షితుమ్ ।

తవ ప్రియార్థం రాజా హి ప్రాణానపి పరిత్యజేత్ ॥ 9.25 ॥

న హ్యతిక్రమితుం శక్తః తవ వాక్యం మహీపతిః ।

మందస్వభావే బుధ్యస్య సౌభాగ్యబలమాత్మనః ॥ 9.26 ॥

మణిముక్తం సువర్ణాని రత్నాని వివిధాని చ ।

దద్యాద్దశరథో రాజా మాస్మ తేషు మనః కృథాః ॥ 9.27 ॥

యౌ తౌ దైవాసురే యుద్ధే వరా దశరథోఽదదాత్ ।

తౌ స్మారయ మహాభాగే సోఽర్థో న త్వామతిక్రమేత్ ॥ 9.28 ॥

యదాతు తే వరం దద్యాత్ స్వయముత్థాప్య రాఘవః ।

వ్యవస్థాప్య మహారాజం త్వమిమం వృణుయా వరమ్ ॥ 9.29 ॥

రామం ప్రవ్రాజయారణ్యే నవ వర్షాణి పంచ చ ।

భరతః క్రియతాం రాజా పృథివ్యాః సార్థివర్షభః ॥ 9.30 ॥

చతుర్దశ హి వర్షాణి రామే ప్రవ్రాజితే వనమ్ ।

రూఢశ్చ కృతమూలశ్చ శేషం స్థాస్యతి తే సుతః ॥ 9.31 ॥

రామప్రవ్రాజనం చైవ దేవి యాచస్వ తం వరమ్ ।

ఏవం సిద్ధ్యన్తి పుత్రస్య సర్వార్థాస్తవ భామిని ॥ 9.32 ॥

ఏవం ప్రవ్రాజితశ్చైవ రామోఽ రామో భవిష్యతి ।

భరతశ్చ హతామిత్రః తవ రాజా భవిష్యతి ॥ 9.33 ॥

యేన కాలేన రామశ్చ వనాత్ప్రత్యాగమిష్యతి ।

తేన కాలేన పుత్రస్తే కృతమూలో భవిష్యతి ।

సుగృహీతమనుష్యశ్చ సుహృద్భిస్సార్థమాత్మవాన్ ॥ 9.34 ॥

ప్రాప్తకాలం తు తే మన్యే రాజానం వీతసాధ్వసా ।

రామాభిషేకసమ్భారాన్ నిగృహ్య వినివర్తయ ॥ 9.35 ॥

అనర్థమర్థరూపేణ గ్రాహితా సా తతస్తయా ।

హృష్టా ప్రతీతా కైకేయీ మంథరామిదమబ్రవీత్ ॥ 9.36 ॥

సా హి వాక్యేన కుబ్జాయాః కిశోరీవోత్పథం గతా ।

కైకేయీ విస్మయం ప్రాప్తా పరం పరమదర్శనా ॥ 9.37 ॥

కుబ్జే త్వాం నాభిజానామి శ్రేష్ఠాం శ్రేష్ఠాభిధాయినీమ్ ।

పృథివ్యామసి కుబ్జానామ్ ఉత్తమా బుద్ధినిశ్చయే ॥ 9.38 ॥

త్వమేవ తు మమాఽర్థేషు నిత్యయుక్తా హితైషిణీ ।

నాహం సమవబుద్ధ్యేయం కుబ్జే రాజ్జశ్చిక్రీర్షితమ్ ॥ 9.39 ॥

సన్తి దుస్సంస్థితాః కుబ్జాః వక్రః పరమపాపికాః ।

త్వం పద్మమివ వాతేన సన్నతా ప్రియదర్శనా ॥ 9.40 ॥

ఉరస్తేఽభినివిష్టం వై యావత్ స్కన్ధాత్ సమున్నతమ్ ।

అథస్తాచ్ఛోదరం శాతం సునాభమివ లజ్జితమ్ ॥ 9.41 ॥

పరిపూర్ణం తు జఘనం సుపీనా చ పయోధరౌ ।

విమలేన్దుసమం వక్త్రమ్ అహోరాజసి మంథరే ॥ 9.42 ॥

జఘనం తవ నిర్ఘ్నం రశనాదామశోభితమ్ ।

జంఘే భృశముపన్యస్తే సాదౌ చాప్యాయతాపుభౌ ॥ 9.43 ॥

త్వమాయతాభ్యాం సక్తిభ్యాం మంథరే క్షౌమవాసినీ ।

అగ్రతో మమ గచ్ఛన్తి రాజహంసీవ రాజసే ॥ 9.44 ॥

ఆసన్ యాః శమ్భరే మాయాః సహస్రమసురాధిపే ।

సర్వాస్త్వయి నివిష్టాస్తాః భూయశ్చాన్యాస్సహస్రశః ॥ 9.45 ॥

తవేదం స్థగు యద్దీర్ఘం రథఘోణమివాయతమ్ ।

మతయః క్షత్రవిద్యాశ్చ మాయాశ్చాత్ర వసంతి తే ॥ 9.46 ॥

అత్ర తే ప్రతిమోక్ష్యామి మాలాం కుబ్జే హిరణ్మయీమ్ ।

అభిషిక్తే చ భరతే రాఘవే చ వనం గతే ॥ 9.47 ॥

జాత్యేన చ సువర్ణేన సునిష్ఠప్తేన మంథరే ।

లబ్ధార్థా చ ప్రతీతా చ లేపయిష్యామి తే స్థగు ॥ 9.48 ॥

ముఖే చ తిలకం చిత్రం జాతరూపమయం శుభమ్ ।

కారయిష్యామి తే కుబ్జే శుభాన్యాభరణాని చ ॥ 9.49 ॥

పరిధాయ శుభే వస్త్రే దేవతేవ చరిష్యసి ॥ 9.50 ॥

చంద్రమాహ్వయమానేన ముఖేనాప్రతిమాననా ।

గమిష్యసి గతిం ముఖ్యాం గర్వయంతి ద్విషజ్జనమ్ ॥ 9.51 ॥

తవాపి కుబ్జాః కుబ్జాయాః సర్వాభరణభూషితాః ।

సాదౌ పరిచరిష్యంతి యథైవ త్వం సదా మమ ॥ 9.52 ॥

ఇతి ప్రశస్యమానా సా కైకేయీమిదమబ్రవీత్ ।

శయానాం శయనే శుభ్రే వేద్యామగ్నిశిఖామివ ॥ 9.53 ॥

గతోదకే సేతుబంధః న కళ్యాణి విధీయతే ।

ఉత్తిష్ఠ కురు కళ్యాణి రాజానమనుదర్శయ ॥ 9.54 ॥

తథా ప్రోత్సాహితా దేవీ గత్వా మంథరయా సహ ।

క్రోధాగారం విశాలాక్షీ సాభాగ్యమదగర్వితా ॥ 9.55 ॥

అనేకశతసాహస్రం ముక్తాహారం వరాంగనా ।

అవముచ్య వరార్హాణి శుభాన్యాభరణాని చ ॥ 9.56 ॥

తతో హేమోపమా తత్ర కుబ్జావాక్యవశం గతా ।

సంవిశ్య భూమౌ కైకేయీ మంథరామిదమబ్రవీత్ ॥ 9.57 ॥

ఇహ వా మాం మృతాం కుబ్జే నృసాయావేదయిష్యసి ।

వనం తు రాఘవే ప్రాప్తే భరతః ప్రాప్యతి క్షితిమ్ ॥ 9.58 ॥

న సువర్ణేన మే హ్యర్థః న రత్నైర్న చ భూషణైః ।

ఏష మే జీవితస్యాంతః రామో యద్యభిషిచ్యతే ॥ 9.59 ॥

అథో పునస్తాం మహిషీం మహీక్షితః, వచోభిరత్యర్థమహాపరాక్రమైః ।

ఉవాచ కుబ్జా భరతస్య మాతరం, హితం వచో రామముపేత్య చాహితమ్ ॥ 9.60 ॥

ప్రపత్యుతే రాజ్యమిదం హి రాఘవః, యది ధ్రువం త్వం ససుతా చ తస్యసే ।
 అతో హి కళ్యాణి యతస్య తత్తథా, యథా సుతస్తే భరతోఽభిషేక్ష్యతే ॥ 9.61 ॥

తథాఽతివిద్ధా మహిషీ తు కుబ్జయా, సమాహతా వాగిషుభిర్ముహుర్ముహుః ।
 నిధాయ హస్తౌ హృదయేఽతివిస్మితా, శశంస కుబ్జాం కుపితా పునః పునః ॥ 9.62 ॥

యమస్య వా మాం విషయం గతామితః, నిశామ్య కుబ్జే ప్రతివేదయిష్యసి ।
 వనం గతే వా సుచిరాయ రాఘవే, సమృద్ధకామో భరతో భవిష్యతి ॥ 9.63 ॥

అహం హి నైవాస్తరణాని న ప్రజః, న చందనం నాంజనపానభోజనమ్ ।
 న కించిదిచ్ఛామి న చేహ జీవితం, న చేదితో గచ్ఛతి రాఘవో వనమ్ ॥ 9.64 ॥

అఛైతదుక్త్వా వచనం సుదారుణం, నిధాయ సర్వాభరణాని భామినీ ।
 అసంవృతామాస్తరణేన మేదినీం, తదాఽధిశిశ్యే పతితేవ కిన్నరీ ॥ 9.65 ॥

ఉదీర్ఘసంరమ్భతమోవృతాననా, తథాఽవముక్తోత్తమమాల్యభూషణా ।
 నరేంద్రపత్నీ విమనా బభూవ సా, తమోవృతా ద్యౌరివ మగ్నతారకా ॥ 9.66 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।
 పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥
ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే నవమస్కంధః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే దశమస్కంధః
 సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।
 పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

విదర్శితా యదా దేవీ కుబ్జయా సాపయా భృశమ్ ।
 తదా శేతే స్మ సా భూమౌ దిగ్ధవిద్ధేవ కిన్నరీ ॥ 10.1 ॥ (2 సార్లు)

నిశ్చిత్య మనసా కృత్యం సా సమ్యగితి భామినీ ।
 మంథరామై శనైస్సర్వమ్ ఆచచక్షే విచక్షణా ॥ 10.2 ॥

సా దీనా నిశ్చయం కృత్వా మంథరావక్యమోహితా ।
 నాగకన్యేవ నిశ్వస్య దీర్ఘముష్ణం చ భామినీ ।
 ముహూర్తం చింతయామాస మార్గమాత్మసుఖావహమ్ ॥ 10.3 ॥

సా సుహృచ్చార్ఘ్యకామా చ, తం నిశమ్య సునిశ్చయమ్ ।
 బభూవ పరమప్రీతా సిద్ధిం ప్రాప్యేవ మంథరా ॥ 10.4 ॥

అథ సా మర్షితా దేవీ సమ్యక్కృత్వా సునిశ్చయమ్ ।
 సంవివేశాబలా భూమౌ నివేశ్య భృకుటీం ముఖే ॥ 10.5 ॥

తతశ్చిత్రాణి మాల్యాని దివ్యాన్యాభరణాని చ ।
 అపవిద్ధాని కైకేయ్యా తాని భూమిం ప్రపేదిరే ॥ 10.6 ॥

తయా తాన్యపవిద్ధాని మాల్యాన్యాభరణాని చ ।

అశోభయన్త వసుధాం నక్షత్రాణి యథా నభః ॥ 10.7 ॥

క్రోధాగారే నిపతితా సా బభౌ మలినామ్బురా ।

ఏకవేణీం దృఢం బధ్వా గతసత్వేవ కిన్నరీ ॥ 10.8 ॥

ఆజ్ఞాప్య చ మహారాజః రాఘవస్యాభిషేచనమ్ ।

ఉపస్థానమనుజ్ఞాప్య ప్రవివేశ నివేశనమ్ ॥ 10.9 ॥

అద్య రామాభిషేకో వై ప్రసిద్ధ ఇతి జజ్ఞివాన్ ।

ప్రియార్థాం ప్రియమాఖ్యాతుం వివేశాన్తఃపురం వశీ ॥ 10.10 ॥

స కైకేయ్యా గృహం శ్రేష్ఠం ప్రవివేశ మహాయశాః ।

పాణ్డరాభ్రమివాకాశం రాహుయుక్తం నిశాకరః ॥ 10.11 ॥

శుకబర్హిణసంఘుష్టం క్రౌంచహంసరుతాయుతమ్ ।

వాదిత్రవసంఘుష్టం కుబ్జా వామనికాయుతమ్ ॥ 10.12 ॥

లతాగృహైశ్చిత్రగృహైః చంపకాశోకశోభితైః ।

దాన్తరాజతసౌవర్ణవేదికాభిః సమాయుతమ్ ॥ 10.13 ॥

నిత్యపుష్పఫలైర్వృక్షైః వాపీభిశ్చోపశోభితమ్ ।

దాన్తరజతసౌవర్ణైః సంవృతం పరమాసనైః ॥ 10.14 ॥

వివిధైరన్నపానైశ్చ భక్ష్యైశ్చ వివిధైరపి ।

ఉపపన్నం మహార్తైశ్చ భూషితైస్త్రిదివోపమమ్ ॥ 10.15 ॥

తత్రవిశ్య మహారాజః స్వమన్తఃపురమృద్ధిమత్ ।

న దదర్శ ప్రియాం రాజా కైకేయాం శయనోత్తమే ॥ 10.16 ॥

స కామబలసంయుక్తః రత్యర్థం మనుజాధిపః ।

అపశ్యన్ దయితాం భార్యాం పప్రచ్ఛ విషసాద చ ॥ 10.17 ॥

న హి తస్య పురా దేవీ తాం వేలామత్యవర్తత ।

న చ రాజా గృహం శూన్యం ప్రవివేశ కదాచన ॥ 10.18 ॥

తతో గృహగతో రాజా కైకేయాం పర్యప్సచ్ఛత ।

యథాపురమవిజ్ఞాయ స్వార్థలిప్పుమపణ్డితామ్ ॥ 10.19 ॥

ప్రతీహారీ త్వఘోవాచ సంత్రస్తా సుకృతాంజలిః ।

దేవ దేవీ భృశం కృద్ధా క్రోధాగారమభిదృతా ॥ 10.20 ॥

ప్రతీహార్యా వచశ్చుత్వా రాజా పరమదుర్మనాః ।

విషసాద పునర్భయః లులితవ్యాకులేంద్రియః ॥ 10.21 ॥

తత్ర తాం పతితాం భూమౌ శయానామతథోచితామ్ ।

ప్రతప్త ఇవ దుఃఖేన సోఽపశ్యజ్జగతీపతిః ॥ 10.22 ॥

స వృద్ధస్తరుణీం భార్యాం ప్రాణేభ్యోపి గరీయసీమ్ ।

అపాపః పాపసంకల్పాం దదర్శ ధరణీతలే ॥ 10.23 ॥

లతామివ వినిష్కృత్తాం పతితాం దేవతామివ ।

కిన్నరీమివ నిర్దాతాం చ్యుతామస్పరసం యథా ॥ 10.24 ॥

మాయామివ పరిభ్రష్టాం హరిణీమివ సంయతామ్ ।

కరేణుమివ దిగ్ధేన విద్ధాం మృగయునా వనే ॥ 10.25 ॥

మహాగజ ఇవారణ్యే స్నేహాత్పరిమమర్శ తామ్ ।

పరిమృశ్య చ పాణిభ్యామ్ అభిసంత్రస్తచేతనః ॥ 10.26 ॥

కామీ కమలపత్రాక్షీమ్ ఉవాచ వనితామిదమ్ ॥ 10.27 ॥

న తేఽహమభిజానామి క్రోధమాత్మని సంశ్రితమ్ ।

దేవి కేనాభిశస్తాఽఽసి కేన వాఽసి విమానితా ॥ 10.28 ॥

యదిదం మమ దుఃఖాయ శేషే కళ్యాణి పాంసుషు ।

భూమౌ శేషే కిమర్థం త్వం మయి కళ్యాణచేతసి ॥ 10.29 ॥

భూతోపహతచిత్తేవ మమ చిత్తప్రమాధినీ ॥ 10.30 ॥

సన్తి మే కుశలా వైద్యాః త్వభితుష్టాశ్చ సర్వశః ।

సుఖితాం త్వాం కరిష్యన్తి వ్యాధిమాచక్ష్య భామిని ॥ 10.31 ॥

కస్య వా తే ప్రియం కార్యం కేన వా విప్రియం కృతమ్ ।

కః ప్రియం లభతామద్య కో వా సుమహదప్రియమ్ ॥ 10.32 ॥

మా రోదీర్మా చ కార్షిస్త్వం దేవి సమ్పరిశోషణమ్ ।

అవధ్యో వధ్యతాం కో వా కోవా వధ్యో విముచ్యతామ్ ॥ 10.33 ॥

దరిద్రః కో భవత్వాఢ్యః ద్రవ్యవాన్ వాఽప్యకించనః ॥ 10.34 ॥

అహం చైవ మదీయాశ్చ సర్వే తవ వశానుగాః ।

న తే కించిదభిప్రాయం వ్యాహస్తుమహముత్సహే ॥ 10.35 ॥

ఆత్మనో జీవితేనాపి బ్రూహి యన్మనసేచ్ఛసి ।

బలమాత్మని జానన్తి న మాం శంకితుమర్హసి ॥ 10.36 ॥

కరిష్యామి తవ ప్రీతిం సుకృతేనాపి తే శపే ॥ 10.37 ॥

యావదావర్తతే చక్రం తావతీ మే వసున్ధరా ।

ప్రాచీనాస్పింధుసౌవీరాః సౌరాష్ట్రా దక్షిణాపథాః ॥ 10.38 ॥

వంగాంగమగధా మత్యూః సమృద్ధాః కాశికోసలాః ।

తత్ర జాతం బహుద్రవ్యం ధనధాన్యమజావికమ్ ॥ 10.39 ॥

తతో వృణీష్వ కైకేయి యద్యత్త్వం మనసేచ్ఛసి ॥ 10.40 ॥

కిమాయాసేన తే భీరు ఉత్తిష్టోత్తిష్ట శోభనే ।

తత్త్వం మే బ్రూహి కైకేయి యతస్తే భయమాగతమ్ ॥ 10.41 ॥

తత్తే వ్యపనయిష్యామి నీహారమివ రశ్మివాన్ ॥ 10.42 ॥

తథోక్తా సా సమాశ్వస్తా వక్తుకామా తదప్రియమ్ ।

పరిపీడయితుం భూయః భర్తారముపచక్రమే ॥ 10.43 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీరామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమదయోధ్యాకాణ్డే దశమస్కంధః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకాదశస్కంధః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

తం మన్మథశరైర్విద్ధం కామవేగవశానుగమ్ ॥

ఉవాచ పృథివీపాలం కైకేయీ దారుణం వచః ॥ 11.1 ॥ (2 సార్లు)

నాస్మి విప్రకృతాదేవ కేనచిన్నావమానితా ।

అభిప్రాయస్తు మే కశ్చిత్ తమిచ్ఛామి త్వయా కృతమ్ ॥ 11.2 ॥

ప్రతిజ్ఞాం ప్రతిజానీష్వ యది త్వం కర్తుమిచ్ఛసి ।

అథ తద్వ్యాహరిష్యామి యదభిప్రార్థితం మయా ॥ 11.3 ॥

తామువాచ మహాతేజాః కైకేయీమీషదుత్ప్రితః ।

కామీ హస్తేన సంగృహ్య మూర్ధజేషు శుచిస్మితామ్ ॥ 11.4 ॥

అవలిప్తే న జానాసి త్వత్తః ప్రియతరో మమ ।

మనుజో మనుజవ్యాఘ్రాత్ రామాదన్యో న విద్యతే ॥ 11.5 ॥

తేనాజయ్యేన ముఖ్యేన రాఘవేణ మహాత్మనా ।

శపే తే జీవనార్హేణ బ్రూహి యన్మనసేచ్ఛసి ॥ 11.6 ॥

యం ముహూర్తమపశ్యంస్తు న జీవేయమహం ధ్రువమ్ ।

తేన రామేణ కైకేయి శపే తే వచనక్రియామ్ ॥ 11.7 ॥

ఆత్మనా వాఽఽ త్మజైశ్చావ్యైః వృణేయం మనుజర్షభమ్ ।

తేన రామేణ కైకేయి శపే తే వచనక్రియామ్ ॥ 11.8 ॥

భద్రే హృదయమప్యేతత్ అనుమృశ్యోద్ధరస్వ మే ।
 ఏతత్సమీక్ష్య కైకేయి బ్రూహి యత్సాధు మన్యసే ॥ 11.9 ॥
 బలమాత్మని పశ్యన్తీ న మాం శంకితుమర్హసి ।
 కరిష్యామి తవ ప్రీతిం సుకృతేనాపి తే శపే ॥ 11.10 ॥
 సా తదర్థమనా దేవీ తమభిప్రాయమాగతమ్ ।
 నిర్మాధ్యస్థ్యాచ్చ హర్షాచ్చ బభాషే దుర్వచం వచః ॥ 11.11 ॥
 తేన వాక్యేన సంహృష్టా తమభిప్రాయమాగతమ్ ।
 వ్యాజహార మహాఘోరమ్ అభ్యాగతమివాన్తకమ్ ॥ 11.12 ॥
 యథా క్రమేణ శపసి వరం మమ దదాసి చ ।
 తచ్చుణ్యన్తు త్రయస్త్రింశత్ దేవాస్సాగ్నిపురోగమాః ॥ 11.13 ॥
 చంద్రాదిత్యా నభశ్చైవ గ్రహా రాత్ర్యహనీ దిశః ।
 జగచ్చ పృథివీ చేయం సగంధర్వా సరాక్షసా ॥ 11.14 ॥
 నిశాచరాణి భూతాని గృహేషు గృహదేవతాః ।
 యాని చాన్యాని భూతాని జానీయుర్భాషితం తవ ॥ 11.15 ॥
 సత్యసన్దో మహాతేజాః ధర్మజ్ఞస్సుసమాహితః ।
 వరం మమ దదాత్యేష తన్నే శృణ్వన్తు దేవతాః ॥ 11.16 ॥
 ఇతి దేవీ మహేష్వాసం పరిగృహ్యోభిశస్య చ ।
 తతః పరమువాచేదం వరదం కామమోహితమ్ ॥ 11.17 ॥
 స్మర రాజన్ పురావృత్తం తస్మిన్ దైవాసురే రణే ।
 తత్ర చాచ్యావయచ్చత్రుః తవ జీవితమన్తరా ॥ 11.18 ॥
 తత్ర చాపి మయా దేవ యత్త్వం సమభిరక్షితః ।
 జాగ్రత్యా యతమానాయాః తతో మే ప్రాదదా వరౌ ॥ 11.19 ॥
 తౌ తు దత్తా వరౌ దేవ నిక్షేపౌ మృగయామ్యహమ్ ।
 తథైవ పృథివీపాల సకాశే సత్యసంగర ॥ 11.20 ॥
 తత్ ప్రతిశ్రుత్య ధర్మేణ న చేద్దాస్యసి మే వరమ్ ।
 అద్యైవ హి ప్రహాస్యామి జీవితం త్వద్విమానితా ॥ 11.21 ॥
 వాజ్మత్రేణ తదా రాజా కైకేయ్యా స్వవశే కృతః ।
 ప్రచస్కంద వినాశాయ పాశం మృగ ఇవాత్మనః ॥ 11.22 ॥
 తతః పరమువాచేదం వరదం కామమోహితమ్ ।
 వరౌ యౌ మే త్వయా దేవ తదా దత్తా మహీపతే ॥ 11.23 ॥
 తౌ తావదహమద్యైవ వక్ష్యామి శృణు మే వచః ॥ 11.24 ॥

అభిషేకసమారంభః రాఘవస్యోపకల్పితః ।

అనేనైవాభిషేకేణ భరతో మేఽభిషేచ్యతామ్ ॥ 11.25 ॥

యో ద్వితీయో వరో దేవ దత్తః ప్రీతేన మే త్వయా ।

తదా దైవాసురే యుద్ధే తస్య కాలోఽయమాగతః ॥ 11.26 ॥

నవ పంచ చ వర్షాణి దణ్డకారణ్యమాశ్రితః ।

చీరాజినజటాధారీ రామో భవతు తాపసః ॥ 11.27 ॥

భరతో భజతామద్య యౌవరాజ్యమకణ్ఠకమ్ ।

ఏష మే పరమః కామః దత్తమేవ వరం వృణే ॥ 11.28 ॥

అద్య చైవ హి పశ్యేయం ప్రయాంతం రాఘవం వనమ్ ॥ 11.29 ॥

స రాజరాజో భవ సత్యసంగరః, కులం చ శీలం చ హి రక్ష జన్మ చ ।

పరత్రవాసే హి వదన్త్యనుత్తమం, తపోధనాస్సత్యవచో హితం నృణామ్ ॥ 11.30 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకాదశస్కర్ణః

అథ ద్వాదశస్కర్ణః

తతశ్చృత్వా సుహారాజః కైకేయ్యా దారుణం వచః ।

చిన్తామభిసమాపేదే ముహూర్తం ప్రతతాప చ ॥ 12.1 ॥

శ్రీరామస్తుతిః - ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।

లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః - ఇదం పవిత్రం సాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం ।

యః పఠేత్ రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ క్షమాప్రార్థనా - యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ -

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ - శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

